

Til lovforslag nr. L 97. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 16. marts 2004

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af våbenloven

(Forbud mod at bære kniv m.v. samt skærpelse af straffen for ulovlig besiddelse af kniv m.v.)
[af justitsministeren (Lene Espersen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet et ændringsforslag af justitsministeren til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 26. november 2003 og var til 1. behandling den 10. december 2003. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt til høring, og justitsministeren sendte den 3. november 2003 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 108. Den 3. december 2003 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra Trading Aps og Dansk Knivforening.

Deputationer

Endvidere har Dansk Knivforening mundtligt over for udvalget redegjort for sin holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 7 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiet kan støtte den foreslåede ændring af våbenloven, herunder det af ministeren stillede ændringsforslag.

Desværre har udviklingen gjort en stramning af loven nødvendig, og umiddelbart kunne et totalforbud mod at bære kniv synes rigtigt. Et totalforbud, herunder forbud mod at bære selv små foldeknive, vil imidlertid efter Socialdemokratiets opfattelse være et *for* vidtgående indgreb i ganske almindelige fredelige borgeres hverdag. Socialdemokraterne kunne derfor ikke medvirke til et totalforbud, som oprindeligt foreslået, men kan støtte ministerens ændringsforslag, der gør det lovligt at bære små foldeknive.

Socialdemokraterne støtter, at forbuddet mod at bære kniv – bortset fra små foldeknive – på offentlige steder udvides til også at omfatte uddannelsessteder, ungdomsklubber, fritidsordninger m.v., men anser det for vigtigt, at man på de enkelte uddannelsessteder gennem ordensreglementer m.v. overvejer at indføre totalforbud mod at bære kniv – altså også små foldeknive.

Dansk Folkeparti er meget tilfreds med, at det totale knivforbud som lovforslaget indeholdt, ikke gennemføres. Dansk Folkeparti er specielt tilfreds med, at den »positivliste«, Dansk Folkeparti ønskede, nu har givet sig udslag i tekniske specifikationer over, hvordan en lovlig lommekniv skal være. Den lommekniv, som Dansk Folkeparti har betegnet som en »bedstefarloommekniv«, er nu blevet en lovlig genstand at bære. Resultatet af arbejdet med at få loven tilpasset mange danskeres almindelige, personlige udstyr finder Dansk Folkeparti derfor meget tilfredsstillende.

Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten har i mange år arbejdet for at få skærpet våbenlovgivningen, bl.a. få skærpet registreringen af skydevåben. Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten har også været meget optaget af den meget omtalte sag med politiets salg af våben, der er havnet ude på markedet i stedet for at blive destrueret. Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten synes, det er væsentligt at se på, hvad der kan gøres for at mindske antallet af våben i samfundet og herunder også, hvordan straffen kan skærpes for overtrædelse af våbenlovgivningen for dermed at markere, at det at gå med våben er en alvorlig forbrydelse.

Men Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten synes ikke, at vi skal overbelaste de allerede fuldstændig overfyldte fængsler ved at sætte folk i fængsel. Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten synes, at man skulle give folk samfundstjeneste i stedet for. Det kunne også være, at det på en række grupper ville virke mere afskrækkende at skulle ud at vaske gulv eller lave noget andet fysisk arbejde, hvis man overtræder våbenlovgivningen. Derfor har det været vigtigt for os, at ministeren i sit svar på spørgsmål 7, jf. bilag 20, har bekræftet oplysningen i bemærkningerne til lovforslaget (s. 18) om, at der forudsættes anvendt samfundstjeneste, hvis betingelserne for det er opfyldt.

Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten støtter justitsministerens ændringsforslag, der sikrer, at de mange mennesker i Danmark, der går med en almindelig lommekniv, ikke bliver gjort kriminelle.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Simut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at kom-

me med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1

1) Den under *nr. 1* foreslåede affattelse af § 4, *stk. 1*, affattes således:

»På offentligt tilgængelige steder, uddannelsessteder, i ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende er det forbudt at bære kniv eller dolk, medmindre det sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et andet lignende anerkendelsesværdigt formål. Forbuddet omfatter dog ikke foldeknive med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position.«

[Udvidelse af forbuddet mod at bære kniv m.v. samt indskrænkning af undtagelsesbestemmelsen vedrørende foldeknive]

Bemærkninger

Til nr. 1

Formålet med ændringsforslaget er at udvide det stedlige anvendelsesområde for det gældende forbud mod at bære kniv m.v. på offentlige steder samtidig med, at den gældende undtagelse vedrørende foldeknive med en klinge på højst 7 cm indskrænkes til at omfatte foldeknive med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position.

Ændringsforslaget indebærer for det første, at det vil blive forbudt at bære en foldekniv med en klinge på højst 7 cm på offentlige steder m.v., hvis klingens kan fastlåses i udfoldet position. Der er ikke i den gældende bestemmelse i våbenlovens § 4, stk. 1, krav om, at klingens ikke må kunne fastlåses i udfoldet position for at være omfattet af undtagelsen. Forslaget indebærer med andre ord, at det fortsat vil være tilladt at bære en foldekniv med en klinge på højst 7 cm uden at skulle godtgøre et særlig anerkendelsesværdigt formål hermed, forudsat at klingens ikke kan fastlåses i udfoldet position.

Ændringsforslaget er begrundet i, at politiets våbenekspertes over for Justitsministeriet har udtalt, at et krav om, at klingen ikke må kunne låses i udfoldet position, vil begrænse muligheden for at anvende foldeknive som stikvåben.

Ændringsforslaget indebærer for det andet, at det gældende forbud mod at bære andre knive end foldeknive med en klinge på højst 7 cm på offentlige steder udvides til at gælde uddannelsessteder, ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende. Det vil således i modsætning til, hvad der gælder i dag, blive forbudt at bære kniv eller dolk – bortset fra de nævnte foldeknive – på uddannelsessteder, i ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende, uanset om der er offentlig adgang til det pågældende sted eller ej.

Ved uddannelsessteder forstås steder, hvor der foregår undervisning, såsom folkeskoler, gymnasier, universiteter, tekniske skoler, produktionskoler m.v., uanset om der er tale om private uddannelsessteder. Uddannelsessteder dækker såvel undervisningslokaler som andre områder på disse steder (f.eks. et sportsområde eller en fællessal).

Ved ungdomsklubber forstås klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge, jf. lov om social service, men også andre klubordninger og lignende fritidstilbud til større børn og unge er omfattet af bestemmelsen, uanset om ordningerne drives i kommunalt, amtskommunalt eller privat regi eller som selvejende institutioner. Ved fritidsordninger forstås dagtilbud til større børn og unge, jf. lov om social service.

Det vil fortsat være tilladt at bære kniv eller dolk på de opregnede steder, hvis besiddelsen sker som led i undervisningen eller de øvrige ak-

tiviteter, der naturligt hører hjemme i disse sammenhænge.

Ændringsforslaget indebærer for det tredje, at udtrykket »steder, hvortil der er almindelig adgang« erstattes af »offentligt tilgængelige steder«.

Ved offentligt tilgængelige steder forstås steder, hvortil der er almindelig adgang, herunder veje, parker, offentlige transportmidler, restaurationer (herunder diskoteker, værtshuse og lignende), butikker og butikscentre i åbningstiden, forlystelsessteder og offentlige kontorer. Også besiddelsen af knive m.v. i et køretøj, som befinder sig på et offentligt tilgængeligt sted, vil – i modsætning til hvad der gælder i dag – være omfattet af bestemmelsen.

Herved bringes ordlyden og anvendelsesområdet for bestemmelsen i overensstemmelse med strafbestemmelsen i våbenlovens § 10, stk. 2, om besiddelse af skydevåben under særlig skærpende omstændigheder, herunder blandt andet besiddelse af skydevåben med tilhørende ammunition på offentligt tilgængelige steder. Denne del af den foreslåede bestemmelse i § 4, stk. 1, indebærer, at det ikke længere vil være lovligt i et køretøj, der befinder sig på et offentligt tilgængeligt sted, at besidde andre knive end foldeknive med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position, medmindre besiddelsen har et anerkendelsesværdigt formål.

Anvendelsen af udtrykket »offentligt tilgængelige steder« i § 4, stk. 1, vil i øvrigt ikke have betydning for bestemmelsens anvendelsesområde.

For så vidt angår afgrænsningen af anerkendelsesværdige formål foreslås ingen ændringer i den gældende retstilstand.

Inge Dahl-Sørensen (V) Birthe Rønn Hornbech (V) nfmnd. Karsten Nonbo (V) Freddy Dam (V)

Per Dalgaard (DF) Peter Skaarup (DF) Helge Adam Møller (KF) Lars Barfoed (KF)

Jann Sjørnsen (KD) Frode Sørensen (S) Lissa Mathiasen (S) Morten Bødskov (S) Per Kaalund (S)

Sandy Brinck (S) Anne Baastrup (SF) fmd. Elisabeth Arnold (RV) Line Barfod (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 97

Bilagsnr.	Titel
1	Kommenteret høringsoversigt og høringssvar, fra justitsministeren
2	Spm. 1, om regeringen vil indføre minimumsstraffe, til justitsministeren
3	Spm. 2, om ministeren vil yde teknisk bistand til udformning af et ændringsforslag, til justitsministeren
4	Henvendelse af 12/11-03 fra Hanne Nørgaard, Mogens Nørgaard Trading Aps
5	Spm. 3 om kommentar til henvendelse og forslag af 12/11-03 fra Hanne Nørgaard Trading Aps, til justitsministeren
6	Svar på spm. 1, om regeringen vil indføre minimumsstraffe, fra justitsministeren
7	Spm. 4 om, hvordan praksis er i Sverige med hensyn til det gældende forbud mod at medtage knive på offentlige steder, og hvordan forbuddet bliver håndhævet, til justitsministeren
8	Meddelelse om den videre behandling af lovforslaget
9	Svar på spm. 3 om kommentar til henvendelse og forslag af 12/11-03 fra Hanne Nørgaard Trading Aps, fra justitsministeren
10	Svar på spm. 2 om ministeren vil yde teknisk bistand til udformning af et ændringsforslag, fra justitsministeren
11	Svar på spm. 4 om, hvordan praksis er i Sverige med hensyn til det gældende forbud mod at medtage knive på offentlige steder, og hvordan forbuddet bliver håndhævet, fra justitsministeren
12	Henvendelse af 16/2-04 fra Dansk Knivforening
13	Spm. 5 om kommentar til henvendelse af 16/2-04 fra Dansk Knivforening, til justitsministeren
14	Ændringsforslag fra justitsministeren
15	Svar på spm. 5 om kommentar til henvendelse af 16/2-04 fra Dansk Knivforening, fra justitsministeren
16	1. udkast til betænkning
17	Henvendelse af 15. marts 2004 fra Dansk Knivforening
18	Spm. 6 om kommentar til henvendelse af 15. marts 2004 fra Dansk Knivforening, til justitsministeren
19	Spm. 7, om ministeren vil bekræfte, at straffen i gentagelsestilfælde vil kunne idømmes som samfundstjeneste i stedet for en fængselsstraf som foreslået i nr. 3 i lovforslaget, til justitsministeren
20	Svar på spm. 7, om ministeren vil bekræfte, at straffen i gentagelsestilfælde vil kunne idømmes som samfundstjeneste i stedet for en fængselsstraf som foreslået i nr. 3 i lovforslaget, fra justitsministeren